

รายงานผลการดำเนินงานโครงการพิเศษ ปีงบประมาณ 2562 รอบ 12 เดือน
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 กรมวิชาการเกษตร

1. โครงการฟาร์มตัวอย่างในพระราชดำริฯ จำนวน ๕ โครงการ ได้แก่

1.1 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านสะแนะ

1.1.1 ความเป็นมา

เนื่องจากสภาพพื้นที่ของโครงการฟาร์มตัวอย่างดั้งเดิมเป็นที่ราบลุ่มสลับเนินเขาสูง ติดกับแม่น้ำสายบุรี มีลักษณะเป็นทุ่งหญ้าสลับกับไม้ยืนต้น โดยมีผู้ใหญ่บ้าน นายสระรี มะดีเยาะ ซึ่งอยากให้ประชากรมีรายได้ที่ดีขึ้น จึงได้ปรึกษา พันเอก อรรถพร โบสุวรรณ จากนั้นท่านได้เดินทางไปตรวจพื้นที่ สาธารณะประโยชน์ บ้านสะแนะ ม.1 ต.เรียง อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ว่าเหมาะสมที่จะเป็นฟาร์มตัวอย่าง และได้ประสานเป็นขั้นตอนต่อไป

เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2547 รองสมุหราชองครักษ์ พล.อ. ณ พล บุญทับ พร้อมด้วย คุณ สหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษและคณะ ได้เดินทางไปตรวจสอบสภาพพื้นที่ 300 ไร่ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2547 คุณ สหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ พร้อมด้วยคณะแม่ทัพภาค 4 พลโท พิศาล รัตนวงศศิริ และเจ้าหน้าที่ได้เดินทางไปตรวจสอบสภาพพื้นที่สาธารณะประโยชน์ บ้านสะแนะ ต.เรียง อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส ขนาดพื้นที่ 300 ไร่ และขอให้หน่วยงานทหารพัฒนาช่วยดำเนินการปรับพื้นที่จัดทำฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ประมาณ 120 ไร่ เพื่อให้สามารถปลูกพืชต่างๆได้

1.2 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านโคกบาฆาปือฮา

1.2.1 ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงมีความเป็นห่วงเป็นใยในชีวิต และความเป็นอยู่ของราษฎรในจังหวัดนราธิวาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเกษตรกรผู้ยากไร้ ซึ่งขาดความรู้ความเข้าใจในการทำการเกษตรและว่างงาน จึงมีพระราชดำริกับ ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักพระราชวัง ให้ประสานงานกับทางจังหวัดนราธิวาส จัดหาที่ดินประมาณ 200 ไร่ เพื่อจัดทำฟาร์มตัวอย่างในลักษณะเดียวกับฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ที่มีพระราชดำริให้จัดทำขึ้นที่บ้านแม่ตุงติง อำเภอสะเมิง และบ้านขุนแตะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจัดทำเพื่อฝึกอาชีพด้านการเกษตรแก่ชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง และประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานดียิ่ง

จังหวัดนราธิวาสและศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ประสานงานกับหน่วยงานราชการต่างๆ ขอใช้พื้นที่สาธารณะประโยชน์โคกบาฆาปือฮา บ้านจาเราะสโตร์ หมู่ที่ 5 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส เพื่อจัดทำที่ฝึกและสาธิตการพัฒนาการเกษตรในทุกๆ ด้านแก่เกษตรกรต่อไป ในพื้นที่ 219 ไร่ 2 งาน และเมื่อปี 2545 ได้ทำการขยายพื้นที่ฟาร์มฯ เพิ่มเติมอีกจำนวน 100 ไร่ ปัจจุบันมีพื้นที่ดำเนินการทั้งหมด 319 ไร่ 2 งาน

1.3 โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านรอดันบาตู

1.3.1 ความเป็นมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชเสาวนีย์กับ ฯพณฯ นายพล락 สุวรรณรัฐ องคมนตรี และพลเอกฉัตร บัญญัติ ร่องสมุทรของครักษ์ เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2557 ณ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์ จังหวัดนราธิวาส ให้ดำเนินการช่วยเหลือครอบครัวเจ้าหน้าที่ และประชาชนที่ประสบเคราะห์กรรมจากการกระทำของผู้ก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส) โดยได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน 20 ล้านบาท เพื่อจัดซื้อที่ดินในการจัดตั้งโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง ที่บ้านรอดันบาตู หมู่ที่ 7 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส พื้นที่ 332 ไร่

1.4 โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริบ้านป่าไผ่

1.4.1 ความเป็นมา

ด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงห่วงใยราษฎรผู้บริสุทธิ์ที่ประสบเหตุการณ์ก่อความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ซึ่งมีแนวโน้มจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังกรณีทารุณกรรมและการสังหารชีวิตนาวิกโยธิน 2 นาย ณ บ้านตันหยงลิมอ เมื่อปลายเดือนกันยายน 2548 ที่ผ่านมา ปัจจุบันราษฎรผู้บริสุทธิ์ในหมู่บ้านลาลุ บ้านทุ่งขมิ้น บ้านลูกเขา บ้านป่าไผ่ และบ้านจุฬาภรณ์ 5 อำเภอระแงะ ต่างมีความหวาดกลัวภัยอันตราย ไม่กล้าเดินทาง ออกนอกหมู่บ้านเพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางและเก็บผลไม้นอกจากนั้นผู้ก่อการร้ายยังได้ใช้อาวุธ สงครามมาทำการยิงข่มขู่ราษฎรรอบๆ ที่ตั้งหมู่บ้าน จนเป็นสาเหตุให้ราษฎรผู้บริสุทธิ์อพยพย้ายถิ่นฐานออกนอกหมู่บ้าน ทั้งพื้นที่ทำกินและบ้านเรือนให้กร้างว่างเปล่า ผู้ก่อการร้ายได้บุกเข้ามาเผาบ้านของราษฎรได้ ได้รับความเสียหาย ความทราบถึงพระเนตรพระกรรณสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้กรมราชองครักษ์ ทำการสำรวจพื้นที่ซึ่งเป็นที่ดินสาธารณะ เพื่อนำมาจัดทำฟาร์มตัวอย่างให้ราษฎรใช้เป็นสถานที่ประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นส่วนรวม โดยมีเจ้าหน้าที่เข้าไปให้ความคุ้มครอง ดูแลความปลอดภัย และให้ความรู้ทางด้านเกษตรปศุสัตว์ และการประมง อย่างถูกหลักวิชาการ คณะทำงานกองงานในพระองค์ได้ทำการสำรวจพื้นที่แล้วพบว่า วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาส มีพื้นที่ดินว่างเปล่าอยู่แปลงหนึ่งที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ที่ดินดังกล่าวอยู่ใกล้โรงเรียนบ้านป่าไผ่ หมู่ที่ 5 ตำบลตันหยงลิมอ พื้นที่ประมาณ 200 ไร่ สามารถนำมาจัดทำโครงการดังกล่าวได้ และสอดคล้องกับการศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนราธิวาสในอนาคต

1.5 โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านเจาะเกาะ

1.5.1 ความเป็นมา

ราษฎรในพื้นที่อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส ถูกคุกคามจากกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ บิบบังคับให้อพยพออกนอกพื้นที่ ด้วยการวางระเบิด ทำลายทรัพย์สิน และลอบทำร้ายประชาชน โดยเฉพาะราษฎรไทยพุทธจะถูกข่มขู่คุกคามเป็นรายวัน ด้วยการส่งจดหมายข่มขู่ให้ขายทรัพย์สินในราคาถูก และอพยพออก ไปนอกพื้นที่ มิฉะนั้นจะไม่ได้ได้รับความปลอดภัย พระสงฆ์ที่วัดเจาะไอร้องก็ถูกข่มขู่คุกคาม ไม่กล้าออกไปบิณฑบาต และอพยพย้ายหนีไปอยู่ที่วัดอื่นจนเหลือพระเพียงรูปเดียวสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงทราบสถานการณ์ความเดือดร้อนของราษฎรและพระสงฆ์ดังกล่าว จึงทรงพระกรุณา

โปรดเกล้าฯ ให้จัดพระสงฆ์ไปจำพรรษาเพิ่มเติมจนครบ 5 รูป เพื่อเป็นขวัญกำลังใจของราษฎรและมีพระราชเสาวนีย์ให้พลเอกฉัตร บัญญัติ รองสมุรราชองครักษ์, นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวัง ฝ่ายกิจกรรมพิเศษ จัดทำแผนงานโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างช่วยเหลือราษฎรพื้นที่อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส โดยด่วน ในพื้นที่ 151 ไร่ 2 งาน

2. การสนองพระราชดำริ/การเข้าร่วมโครงการของกรมวิชาการเกษตร

หน่วยงานกรมวิชาการเกษตร เป็นหน่วยงานร่วมดำเนินการ รับผิดชอบงานด้านพืชและเห็ด สนับสนุนการวิจัยพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับพื้นที่โครงการฯ จัดหาพันธุ์พืชมาสนับสนุนเพื่อวางแผนการผลิตและการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และให้คำปรึกษา แนะนำ การปลูกพืชและการเพาะเห็ด

3. วัตถุประสงค์ของโครงการ

3.1 วัตถุประสงค์ทั่วไปของโครงการ

3.1.1 เพื่อเป็นแหล่งจ้างงานของเกษตรกรในพื้นที่

3.1.2 เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารของชุมชน

3.1.3 เพื่อเป็นแหล่งศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีสำหรับเกษตรกรและผู้เยี่ยมชม

3.2 วัตถุประสงค์เฉพาะในส่วนของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืช ผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษ เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานด้านการผลิตพืช รวมถึงการเพาะเห็ด และขยายผลความสำเร็จไปสู่เกษตรกร

4 พื้นที่เป้าหมาย

4.1 พื้นที่เป้าหมายของโครงการ

4.1.1 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านสะแนะ ม.1 ต.เรียง อ.รือเสาะ จ.นราธิวาส

4.1.2 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านโคกบาฆาบือซา บ้านจาเราะสโตร หมู่ที่ 5 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

4.1.3 โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านรอตันบาตู หมู่ที่ 7 ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

4.1.4 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านป่าไผ่ หมู่ที่ 5 ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

4.1.5 โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านเจาะเกาะ หมู่ที่ 1 ตำบลบูกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

4.2 พื้นที่เป้าหมายของงานวิชาการเกษตร (กรมวิชาการเกษตร)

- กิจกรรมการผลิตพืชภายในแปลงสาธิตของฟาร์มตัวอย่างฯ พื้นที่ 1 ไร่

5 หน่วยงานที่รับผิดชอบ

5.1 หน่วยงานรับผิดชอบหลักของโครงการ สำนักพระราชวัง

5.2 หน่วยงานรับผิดชอบงานวิชาการเกษตร (สังกัดกรมวิชาการเกษตร)

5.2.1 หน่วยงานหลัก ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรรือเสาะ

5.2.2 หน่วยงานที่ร่วมดำเนินงาน

1. สนง.ประมงอำเภอหรือเสาะ
2. สนง.ปศุสัตว์อำเภอหรือเสาะ
3. สนง.เกษตรอำเภอหรือเสาะ
4. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง

6 งบประมาณ

- 6.1 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านสะแนะ
งบปกติกรมวิชาการเกษตร 50,000 บาท
- 6.2 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านโคกบาฆาปือซา
งบปกติกรมวิชาการเกษตร 40,000 บาท
- 6.3 โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านรอดันบาตู
งบปกติกรมวิชาการเกษตร 50,000 บาท
- 6.4 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านป่าไผ่
งบปกติกรมวิชาการเกษตร 50,000 บาท
- 6.5 โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านเจาะเกาะ
งบปกติกรมวิชาการเกษตร 40,000 บาท

7 ผลการดำเนินงาน

7.1 กิจกรรมฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยี

7.1.1 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านสะแนะ จัดฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร การใช้ปุ๋ยชีวภาพของกรมวิชาการเกษตรในการผลิตพืช จำนวน 20 ราย มีเกษตรกรเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน 20 ราย เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นและได้รับคะแนนหลังการฝึกอบรมตั้งแต่ 70 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 20 ราย คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

7.1.2 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ โคกบาฆาปือซา จัดฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร การใช้ปุ๋ยชีวภาพของกรมวิชาการเกษตรในการผลิตพืช จำนวน 10 ราย มีเกษตรกรเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน 10 ราย เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นและได้รับคะแนนหลังการฝึกอบรมตั้งแต่ 70 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 10 ราย คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

7.1.3 โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านรอดันบาตู จัดฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร การใช้ปุ๋ยชีวภาพของกรมวิชาการเกษตรในการผลิตพืช จำนวน 10 ราย มีเกษตรกรเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน 10 ราย เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นและได้รับคะแนนหลังการฝึกอบรมตั้งแต่ 70 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 10 ราย คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

7.1.4 โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านป่าไผ่ จัดฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร การใช้ปุ๋ยชีวภาพของกรมวิชาการเกษตรในการผลิตพืช จำนวน 10 ราย มีเกษตรกรเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน 10 ราย เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นและได้รับคะแนนหลังการฝึกอบรมตั้งแต่ 70 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 10 ราย คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

7.1.5 โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านเจาะเกาะ จัดฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตร การใช้ปุ๋ยชีวภาพของกรมวิชาการเกษตรในการผลิตพืช จำนวน 10 ราย มีเกษตรกรเข้าร่วมการฝึกอบรม จำนวน 10 ราย เกษตรกรมีความรู้เพิ่มขึ้นและได้รับคะแนนหลังการฝึกอบรมตั้งแต่ 70 เปอร์เซ็นต์ จำนวน 9 ราย คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

7.2 กิจกรรมแปลงสาธิต/แปลงต้นแบบ

ดำเนินการสนับสนุนปุ๋ยชีวภาพของกรมวิชาการเกษตรได้แก่ ปุ๋ยชีวภาพละลายฟอสเฟต ปุ๋ยชีวภาพอามัลคูล่าไมโครไรซา แหนแดง และไส้เดือนฝอย พร้อมเมล็ดพันธุ์ผัก ได้แก่ ผักคะน้า ผักกวางตุ้ง ผักสลัด ผักบุ้ง พริก บวบ ถั่วฝักยาว มะเขือเปราะ ข้าวโพดฝักอ่อน ข้าวโพดหวาน และ เชื้อเห็ด ให้กับฟาร์มฯ ดังตัวอย่างภาพกิจกรรมของแต่ละฟาร์มฯ

ภาพตัวอย่างโครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านสะแนะ

ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านโคกบามาบือซา

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านรอดันบาดู

ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ บ้านป่าไผ่

หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริฯ บ้านเจาะเกาะ

8. ผลสำเร็จ/ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

กิจกรรมแปลงสาธิตเกษตรกรที่ปฏิบัติงานในฟาร์มตัวอย่างฯ ได้รับความรู้ด้านการใช้ปุ๋ยชีวภาพของกรมวิชาการเกษตรในการผลิตพืช สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการลดต้นทุนในการผลิตพืช มีรายได้ที่มั่นคง และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นได้อย่างยั่งยืนต่อไป

ภาพกิจกรรมการจัดฝึกอบรม

กิจกรรมอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่เกษตรกร
หลักสูตร การใช้ปุ๋ยชีวภาพของกรมวิชาการเกษตรในการผลิตพืช

